

Hví fjala burtur Gudgivnar gávur

- Hví fjala burtur Gudgivnar gávur, tær onki at rokna verða tá, sang M. C. Restorff í Sjonleikarhúsinum í Havn hós-dagin, tá ið Mentanarvirðislønir M. A. Jacobsens og Barnabókaheiðursløn Tórshavnar býráðs vórðu latnar ávikavist Martini Tórgarð, kvæðara, Dorete Bloch, náttúrugranskara, og Eli Smith, teknara

TURID KJOLBRO

Tað er altíð ein hugnalota at vera til staðar, tá ið Mentanarvirðislønir M. A. Jacobsens og Barnabókaheiðursløn Tórshavnar býráðs verða handaðar. Spennin er at biða eftir, hvørji tey hepu eru hesa ferð, og tann góði tónleikurin sum Tórshavnar Musikkskúli og onnur altíð borga fyri.

I alt fimm virðislønir kunnu latast, triggjar Mentanarvirðislønir og tær Barnabókaheiðurslønir. Í ár vórðu triggjar latnar. Munur hevur altíð verið á upphæddini á virðislønunum. Barnabókaheiðurslønirnar hava altíð verið nakað lægri enn hinar. Fyri fámum árum síðani, tá ið upphæddirnar vórðu hækkaðar, gjørdi ikki so fá vart við tann órætt tað i grundini er, at upphæddin á Barnabókaheiðurslønini er lægri. Í teirri samroynd lá, at barnabókmentir vóru minni í metum enn aðrar bókmentir. Í ár eru allar virðislønirnar hækkaðar í upphædd, og nú eru allar líka, nevniliga 20.000 krónur.

Martin skapar list har hann skipar

Mentanarvirðisløn M. A. Jacobsens fyri mentanaravrik fekk Martin Tórgarð í Havn. Hann er kendur kvæðari og skipari. Í grundgevingini fyri at lata Martini virðislønina sigur nevndin fyri Mentanarvirðislønina eitt nú, at Martin hevur nomið kynstrið, ið nú er um at fara í Føroyum. At brúka karmar og møguleikar í føroysku kvæða- og dans-tradisiójóni, og hann hevur á skapandi hátt ment sín persónliga stíl sum skipari. Martin skapar list har hann skipar.

Ein lítillatin Martin Tórgarð nam i takkarøðu síni

við upplivingina sum smádrongur, tá ið hann fór í dans annað jólaðkvöld. Har gjørdist hann hugtakin av einum manni, ið skipaði.

- Ikki var hann prúður ella stórur á vøkstri, men málið! Hvør veit, kanska var tað henda upplivingin, ið gjørdi sitt til, at hesin smádrongur stendur her í kvöld og tekur ímóti virðislønini, segði Martin Tórgarð.

Grindin er min lagna

Mentanarvirðisløn M. A. Jacobsens fyri yrkisbókmentir fekk Dorete Bloch, náttúrugranskari. Í grundgevingini fyri at lata henni virðislønina sigur nevndin fyri Mentanarvirðislønina, at Dorete Bloch hevur í sínum starvi lagt stóran dent á at greiða almenninginum frá um ríku náttúruna í Føroyum og um okkara leiðir. Samstarvið við onnur hevur verið fyrimyndarligt, ikki minst í seinasta verkinum "Villini súgdjór í útnórðri".

Dorete Bloch hevur búið í 25 ár í Føroyum. Øll árin hevur hon havt sitt yrki innan undirvísing og granskning. Sum djóravistfrøðingur hevur hon kunnað virkað innan øll djórasløg. Tí hevur einki mark verið fyri arbeidssóknunum.

I takkarøðu síni segði Dorete, at hon hesi nógvu árin hevur nortið við flest allar djórabólkar í landinum, frá harum og fugli, til skaðadjór og maðkar. Fær livfrøðingar hava eitt heilt land at spæla við, og tað, at alt landið kann siggjast frá einum fjallatindi, ger tað ikki minni áhugavert, tí lítið er granskað djóravistfrøðiliga í oyggjarlondum við tí jarðfrøðsliga aldrinum og tí veðurlagi, ið Føroyar hava.

- Tá ið mótmælini móti grindadrápi tóku seg upp í 1980-unum, bað landsstýrið

Virðislønarmóttakararnir í ár Martin Tórgarð, Eli Smith og Dorete Bloch

Mynd: Jens Kristian Vang

meg um at standa á odda fyri kanningum av grindum og grindahvalum, og eg kann siga, at grindin er blivin min lagna. Tað hevur ikki verið keðiligt.

- Eg havi fílt, at tað hevur verið mín skylda at útvega meiri staðarhóskandi undirvísingartilfar, gjørt út frá nýggjastu vitanini. Sjálf helt eg, at handritið hjá mær til "Villini súgdjór í útnórðri" var nakað keðiligt at lesa, men nú siggi eg, at teksturin saman við fráluku myndunum hjá Edwardi Fugl er vorðin ein hent

bók, ið er løtt at brúka.

Lýsir yvir garð

Barnabókaheiðursløn Tórshavnar býráðs fekk Eli Smith fyri bókina "Sov blítt og søtt" við undirheitinum Kvøldsangir við nótum og besifringum. Í grundgevingini fyri at lata honum heiðurslønina sigur Barnabókaheiðurslønarnævndin, at Eli Smith hevur lagt til rættis og prýtt eina hendina snøgga sang-, sálma- og vísubók. Henda samanrenning av okkara vøkrum kvøldsálmum og -sangum er meistaraliga væl greidd

úr hondum. At eitt úrval av sangum av sama slag úr útheimi er tikið við, er for-kunnugt.

Hentu upplýsingarnar um yrkjarar, týðarar og tónasmiðir gera bókina forvitnisluga. Bókin er greið, og við yndisligum tekningum ber heitið hátt, og fer "Sov blítt og søtt" at vera savn fyri børn, ið lýsir yvir garð. Eli Smith hevur við hesi út-gávu lagt eitt týðandi klípi aftrat bókavarda okkara.

I takkarøðu síni greiddi Eli Smith frá, hvussu bókina var vorðin til. At tey sov-

andi børnini høvdu givið honum nógvur friðfullar og ríkar lótur við tekniblokkunum.

- Tíðin leið og tekningarnar gjørdist nógvur í tali. Við stuðli frá konuni og øðrum fór eg undir at savna kvøldarlótusangir, og úrslitið gjørdist ein sangbók við tekningunum.

Samkoman í Sjonleikarhúsinum í Havn endaði við, at M. C. Restorff og kona Eli Smith, Birita á Váli Smith, spældu og sungu eitt kent lag, "Ver vælkommið nýfðda barn".

Jón Festirstein spælir fiól, meðan Staman Stanchev og Jóannes Andreassen spæla undir. Mynd: Jens Kristian Vang

Birita á Váli Smith og M. C. Restorff syngja og spæla Ver vælkommið nýfðda barn.

Mynd: Jens Kristian Vang